

ZLATO ZRNO

Metamorfoza horizontalne logike kozolcev in odsev okoliških koruznih polj

IKONE

Besedilo:

Lenka Kavčič

Fotografije:

Damjan Švarc

Arhitekta:

Vanja Gregorc,

Aleš Vrhovec

Lokacija:

pri Ljubljani

Izvedba:

2005

V Šmarci pod Kamniškimi Alpami stoji Zlata hiša, ki za presenetljivim ekstravagantnim ovomem skriva še več presenečenj.

Primestno, skoraj ruralno okolje pomeni arhitektom s svojo anonimno grajeno strukturo večinoma problematičen kontekst za umestitev novogradenj. GregorcVrhovec arhitekti, avtorji Zlate hiše v Šmarci, takšen kontekst razumejo drugače. Zanje sta pomembnejša urbanistični in mentalni kontekst - s svojimi projekti izražajo nakazano hotenje, vizijo, v katero smer naj bi se določeno okolje razvijalo in od kod bi lahko črpalo svojo vizualno podobo.

Če pogledamo kontekst še s strani naročnika, je njegova želja po vztrajanju v domačem okolju, čeprav se suvereno uveljavlja na najzahtevnejših realnih in virtualnih lokacijah sveta, želja po njemu na kožo pisanem domu, ki torej presega (mentalne in vizualne) okvire domačega kraja, toliko bolj legitimna.

Za realizacijo skupaj zastavljenega, drznega cilja, torej ohraniti domačo hišo in jo hkrati spremeniti v dom svetovljana, je bilo potrebno več od drzne ideje, poguma in vzajemnega zaupanja.

Zlata hiša je nastala na osnovi rekonstrukcije tipične slovenske gradnje na podeželju. Osnovni gabarit hiše z dvema prizidkoma je v konstrukcijskem pomenu ostal nedotaknjen, stara fasada je bila na novo izolirana in prebarvana v temno rjavo, sicer pa puščena v prvotnem stanju, ker služi kot ozadje novi. Nova fasada je bila postavljena po linijah obstoječih napuščev. Tako hiši očitano zalomljeno konturo so z najkrajšimi linijami povezali in dobili večkotni prostorski volumen. Ohranili so tudi prvotno ostrešje, zato se na novem volumnu pojavljajo "čopi", obstoječa

okna so uporabili in jih le izjemoma prilagodili novim zahtevam. Staro hišo so preprosto "preoblekli", jo ovili z novo, žlahtno kožo.

Zaradi dodane predfasade in dodatne termoizolacije je hiša energetske izredno ekonomična in racionalna. Nova, žlahtna koža se hkrati zanimivo poigrava s svetlobo in pogledi v obeh smereh: iz notranjosti navzven ponuja "dizajniran" okvir - pogled na precej dramatične Alpe - pri pogledu od zunaj pa okenske niše rišejo zanimive sence na ovoju.

Organizacija notranjih prostorov sledi zaporedju njihove dnevne uporabe. Glavni vhod v hišo je skozi veliko garažo, ki je urejena v delno vkopani kleti. Notranjost obstoječe hiše so izčistili, odstranili večino predelnih sten - te so prvotno zamejevale kar 43 prostorčkov. Nove prostore so nanizali v fluidne sekvence, ki se poigravajo s funkcijo in domišljijo. 15-metrski bazen in wellness v kleti sta od garaže ločena z veliko stekleno steno in odprta proti nebu. V pritličju so dnevno-bivalni prostori za druženje in majhna soba za goste, v nadstropju spalnii prostori s kopalnicami.

Zlata hiša skriva v vsaki sobi majhno presenečenje, naj bo to mala loggia, panoramsko okno ali skrito stopnišče, ki iz spalnice vodi naravnost v dnevne prostore in vinsko klet.

Notranjost prostorov preseneča z živimi barvnimi kombinacijami in kontrasti, ki jim poseben poudarek dajejo tudi vrhunsko oblikovani kosi pohištva - brezčasni naslanjač v klubski sobi, sanitarna keramika v mali kopalnici ... V hiši ni bilo nič prepuščeno naključju, nič ni anonimno, vse je domišljeno in z avtorskim podpisom. Doslednost izpeljave ideje se kaže v prav vsakem detajlu.

Ideja doma se je s konstruktivnim dialogom med naročnikom, arhitektom in domačim okoljem, v katerem objekt stoji, razvila v pripovedno metaforo. Zlata hiša ni samo metamorfoza horizontalne logike sosedovih kozolcev, njena barva je več kot odsev okoliških koruznih polj. Zlata hiša ponazarja skrajni rob "zmožljivosti" tipičnega slovenskega podeželskega okolja. In zato je lahko ikona.

DATOTEKA

Prenova stanovanjske hiše, Šmarca pri Kamniku

Naročnik: zasebni

Arhitekta: Vanja Gregorc, Aleš Vrhovec

Sodelavci: Sandra H. Grum, Nataša Mrkonjič, Peter Ličen

Projekt osvetlitve: Arcadia, d. o. o., Ljubljana

Načrtovanje: 2002-2005

Izvedba: 2004-2005

Velikost gradbene parcele: 540 m²

Pozidana površina: 430 m²